

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ivs Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

VI. De Titulo Mensæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

beat Ordines à quocunque Episcopo, cum proprii sui Episcopi attestatione de vita & moribus, recipiendi, Quaranta in Summa Bullar. V. Ordo §. Suspensionis & Bonacina cit. disp. 8. q. Unic. p. 4. n. 27. Quin etiam intra annum Vacationis alicui Episcopo extraneo liceatiam dare potest, in sua Diocesi Pontificalia exercendi, & ipsos SS. Ordines conferendi quibuscunque à Papa, vel extraneis à propriis suis Ordinariis, aut Religiosis Diocesanis à Prælatiis suis Regularibus, imò etiam Clericis secularibus suæ Diocesis, ab Episcopo defuncto vel Legato Apostolico literas Dimissorias habentibus, Sanchez lib. 7. Consil. cap. 1. dub. 26. & Barbosa alleg. 7. num. 14.

14. Dubium denique est de Prælatiis Regularibus exemptis: à quibus, perinde ut à non exemptis, Dimissorias subditis sibi Religiosis: sed non nisi ad Episcopum, intra cujus Diocesim monasterium est situm, dari posse, communiter desumitur ex c. Cum nullus cit. & Ordinatione Clementis VIII. 15. Martii 1596. relatâ à Barbosa alleg. cit. n. 18.

Excipitur tamen imprimis ab eodem summo Pontifice casus, quò talis Episcopus à sua Diocesi est absens, aut Ordines non collaturus; tum enim ab iis Dimissoriæ (expressâ tamen in his causâ absentia proprii Episcopi, vel Ordinationis ab eo non faciendæ) ad alienum Episcopum dirigi possunt, Barbosa *ibid.* n. 32. Deinde Prælati exempti, habentes proprium & exemptum territorium, in eoque Jurisdictionem quasi Episcopalem exercentes; hi enim subditis suis etiam secularibus Dimissorias ad alterius Diocesis Episcopum dare possunt, Barbosa *ibid.* n. 8. Denique Ordines Regularium, à sede Apostolica specialiter Privilegiati, ut cum superiorum suorum licentia sive Dimissoriis à quocunque Episcopo Catholico

possint Ordinari: quorum privilegia, neque à Tridentino cap. 10. cit. neque allegatò Clement. VIII. decretò sunt revocata, Barbosa alleg. 4. n. 6.

ARTICULUS VI. De Titulo Mensæ,

SUMMARIUM.

75. Titulus Mensæ, ordinando necessarius, est.
76. Vel I. Beneficii, ad sustentationem sufficientis.
77. Stabilis.
78. Actu collati & pacifice possessi.
79. Et non obnoxii renuntiationi.
80. Vel II. Patrimonii, saltem cum beneficio sufficientis.
81. Ordinari quis nequit ad Literaturam.
82. Vel censum redimibilem.
83. Ad bona, quorum utilitas ad alium spectat.
84. Neque ad hereditatem, quam expectat.
85. Nisi assignetur certa portio.
86. Impuranda in Legitimam.
87. Et transmissibilis ad hæredes.
88. Aliquando sufficit Titulus Pensionis &c.
89. Vel III. Paupertatis, ad quam Professus.
90. Et in societate JESU Scholasticò Ordinatur.

Sacris Ordinibus initiandus instructus esse debet Titulò, ut vocamus 75. Mensæ: quò nomine hic intelligitur causâ honestæ & perpetuæ sustentationis: de qua, ut sacris licitè initietur, clerico prospectum, esse Ecclesia voluit, can.

luit, *can. 1. can. fin. dist. 70. c. Accepimus 13. de Beat. & qualir. c. Cum secundum 16. & c. Tuis 23. de Prabend. & dignit. partim; quod æquum sit, ut ei, qui ad Ecclesiæ & Altaris servitium perpetuò deputatur, prout per majorum Ordinum susceptionem fit, de congrua & non deficiente sustentatione sit provisum, secundum Apostol. 1. Corinth. cap. 9. v. 13. partim verò; ne, qui Divino ministerio adscripti sunt, cum Ordinis decore mendicare aut sordidum aliquem quæstum exercere cogantur, ut post S. Hieronymum *can. Diaconi sunt 22. §. Mendicat. dist. 93. relatum S. Synodi Tridentinæ PP. loquuntur sess. 21. cap. 2. de Res. Turrecremata in can. 1. cit. & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 19. n. 2.**

76. Est huiusmodi Titulus triplex, scilicet Beneficii Ecclesiastici, Patrimonii & Paupertatis Religiosæ.

Ad primum, sive Beneficii & propriè dictum Titulum requiritur primò; ut beneficii, sive unius sive plurium, proventus certi, & independenter à propria industria, ad honestam, & statum Clericalem potius, quàm nobilitatem, doctrinam, aliàsve huiusmodi qualitates decentem sustentationem, Episcopi arbitriò sint sufficientes, *c. Episcopus 4. ibi, De quo necessaria vita percipiat, de Prabend. & Trident. cit. cap. 2. Barbosa alleg. cit. n. 9. & 10.*

77. Secundò, ut illud sit perpetuum, ab eoque Ordinatus ad arbitrium removeri non possit; ideòque ad Commendæ aut Vicariæ temporalis, Capellaniæ amovibilis & cujuscunque merè manualis beneficii Titulum quis ordinari non potest, *cit. Barbosa n. 25. & Jordanus Lucubrat. lib. 3. Tit. 6. n. 308. neque ad titulum Coadjutoriæ temporalis, aut etiam cum futura successione: nisi hanc assecuto cum istius jure fructuum portio competens,*

& ad honestè decenterque vivendum sufficiens esset assignata, *Garcias de Benef. p. 2. cap. 5. n. 132. cit. Barbosa n. 23. & Jordan n. 315. vel Pensionis, quam quis habet super alterius beneficio, hæc non sit perpetua: sed, ut ferè solet, Pensionarii, sive illam solventis morte extinguatur, Ugolinus de Offic. Episc. cap. 26. §. 10. n. 4. Barbosa l. cit. n. 74. & Pithing ad hanc Rubric. n. 69. in fin.*

Tertiò, ut actu sit obtentum & positivè possessum, secundum Trident. *can. 2. cit. & propterea quis Ordinari nequit ad titulum beneficii, ad quod solummodo electus, vel postulatus, vel præsentatus est, aut nominatus; quia huiusmodi beneficium non possidetur: imò neque obtentum, sed primùm obtinendum est per confirmationem, admissionemve aut institutionem, cit. Garcias n. 130. & Barbosa n. 28. neque etiam ad beneficium, imò per cujus proprietate aut fructibus contentus, vel istorum parte tanta, ut restant ad congruam sustentationem non sufficiat: & probabiliùs etiam, super cuius possessione lis est mota; propter defectum pacificæ possessionis, à Tridentino requisitæ, l. cit. Barbosa ibid. n. 20. & Pylao Tract. 27. dist. Unic. p. 10. n. 8. Ordinari tamen aliquem Subdiaconum & Diaconum posse ad beneficium, cujus fructus percipiendi primùm sunt post susceptionem Presbyteratus Ordinem, à S. Congreg. Cardinal. Interpp. declaratum, perinde *cit. Garcias n. 110. uti etiam ad servitium Ecclesiæ, si ordinandus ad id cum jure percipiendi congruam sustentationem, donec istam stabiliter aliunde habeat, cum consensu Episcopi sit deputatus, quod ex Trident. sess. 23. cap. 2. de Res. defumi cum Flaminio de Resig. lib. 2. g. 6. num. 33. aliis tamen dissentientibus, existimat Zerola Prax. Episc. V. Dissessoria §. 1. dub. 1.**

79. Quartò, ut ab ordinando, neque ipsum beneficium per renuntiationem (nisi facta mentione; quòd ad ejus Titulum fuerit promotus, & congrua, eaque perpetua sustentatio aliunde habeatur, juxta dicta *Tit. 9. n. 14.*) dimitti: neque ejus fructus specialis hypothecæ vel aliò titulo obligari possint; quia, rem alienare prohibitus, ejusmodi etiam hypothecæ, vel aliò titulo eam nequit obligare, *arg. l. fin. C. de Reb. alienis non alien. cit. Barbosa n. 48. & Palaon. 9. § 13.*

80. Patrimonii nomine hic veniunt quæcunque bona clerici, sive ea profecta à patre: sive aliunde ex hæreditate, legato, donatione, industria vel aliò titulo sunt quaesita: dummodo ad honestam & stabilem ejus sustentationem sufficere, Episcopi Ordinantis arbitrio, judicentur: ad cuius improprie dictum & per quamdam æquiparationem titulum, ut ex *c. Episcopus cit.* bona Patrimonialia Titulo proprie dicto & beneficii opponente, colligitur, ex decreto Tridentini ordinari tantum possunt, quos pro necessitate vel utilitate suarum Ecclesiarum assumendos Episcopi judicârunt: hodie vero, quicunque ad clericatum idonei solent, *cit. Flaminus 9. §. n. 8. & Garcias n. 74.*

Quin ad sacros Ordines admitti de Jure etiam potest, cuius nec beneficium, nec patrimonium seorsim, ad congruam clericum sustentationem sufficit: dummodo ad hanc simul sumpta sufficere arbitrio Episcopi judicentur; ut talis clericus ad Titulum partim Beneficii, partim proprii Patrimonii promoveatur, ut cum Ugolino *de Potest. Episc. cap. 36. §. 8. n. 2.* & aliis DD. advertunt *cit. Barbosa n. 14. & Palaon p. 10. n. 2.* Etsi tale beneficium hodie non sufficiat, ut quis ratione ipsius Episcopo quoad Ordinum susceptionem sit subjectus, juxta dicta *n. 61.*

Debent autem bona, patrimonialia,

ad quorum duntaxat Titulum clericus promovetur, esse certa; ut de illorum ad clericum honestè decentèrque alendum sufficientia constet: immobilia; ut non facile consumi vel extingui possint: fructifera; ut ex annuis illorum proventibus clericus ali possit: libera, hoc est, nullò hypothecæ specialis vel aliò titulo alteri obligata: & denique firma; ut neque clerico facile auferri, neque ab eo alienari, vel cessione aliqua in alios transferri, eisve obligari validè possint; quia aliàs facile eveniret, ut iis consumptis, vel annuum proventum non reddentibus, vel in alios translatis, contra mentem & intentionem Tridentini, congrua alimenta clerico desissent, *cit. Ugolinus cap. 26. §. 1. & 11. Barbosa n. 55.*

Unde ordinari quis non potest ad 81. Titulum industriae vel officii valde honesti, vel artis, etiam liberalis aut Literaturæ v.g. Doctoratus, vel Licentiæ ad eum, etiam ex Theologia vel Canonico aut utroque Jure capessendum, jam obtentæ: etiam si inde honestam, & valde liberalem sustentationem sperare possit: quod à Cardinal. Interpp. declaratum, testis est *cit. Garcias cap. 5. n. 12 §.* quia vir etiam maximè industrius peritissimusque inutilis reddi, indeque necessariis alimentis destitui, variis casibus & ex variis causis potest.

Neque ad Consum redimibilem; 82. quia ejus redemptione pretium, quò emptus est, donec alium emendi occasio se offerat, consumi, in eoque fundata congrua sustentatio deficere facile potest, Ugolinus *cit. §. 10. n. 2. & §. 12. n. 3.* aliis DD. non dissentientibus. Excipiendus tamen est casus, quò cum ejusmodi censu in Titulum assignato adhibetur cautio, ut, si redemptio fiat, pretio ex decreto Episcopi apud idoneas personas depositò, quàm primùm potest, alius censu, vel

L l l 2 sus, vel

ius, vel res fructifera comparatur, *citt.* Palao *p. 11 n. 9.* & Barbofa, id à S. Congreg. Card. Interpp. declaratum esse, asserens *n. 55. in fine.*

83. Neque ad bona, quorum ipse solummodo Directum: Utile verò dominium alius habet; quia ex istis; cum nullos fructus percipiat, vivere non potest, *citt.* Ugolin. *§. 9. n. 3.*
84. Neque etiam ad hæreditatem, quam expectat à patre vel matre, iisque ita opulenti, ut ex ipsorum bonis obventura legitima sustentura sit ad congruam & decentem sustentationem: nisi pater vel mater ad hanc sufficientem & certam portionem filio assignatam tradat, vel irrevocabiliter obliget; quia Tridentinum exigit non tantum, ut Ordinandus habeat congruam sustentationem: sed, ut patrimonium sive bona, ex quibus illa proveniat, vel pensionis percipiendæ jus, verè obtineat: quod, non assignatâ vel actu obligatâ ejusmodi portione, non obtinetur, *citt.* Flamin. *q. 6. n. 28.* Ugolinus *n. 3.* Barbofa *n. 60.* & Pirrhing *n. 74.* excipiens eum, cujus pater est persona illustris, aut unus ex magnatibus; à talibus enim personis, ut ipsarum filii sacris inveniuntur, certæ portionis assignationem obligationemve in aliquibus Provinciis non exigi consuevisse: sed ejus promissionem literis authenticis expressam pro sufficienti titulo haberi, Laimannò allegatò, censet *n. 74.*
86. Dubium & controversa inter DD. est, an filio Ordinando à patre assignata bonorum portio debeat conferri, sive in legitimam imputari. Id enim negant Steph. Gratianus *Discept. Forens. cap. 159. à n. 32.* & aliis DD. relatis Barbofa *citt. alleg. 19. n. 69.* & cum eo *citt.* Jordanus *n. 330.* partim; quod ejusmodi portio filio assignetur pro necessariis alimentis; ea autem, quæ ex causa necessaria

conceduntur, in legitimam non imputentur, per tradita à Surdo *de Aliment. Tit. §. 9. 57. n. 2.* perinde, imò multò minus, quàm expensæ factæ, ut filius renuntiatur Doctor, militiam ingrediat, dignitatem aliquam vel beneficium Ecclesiasticum consequatur: quæ non conferri, cum Rebuffo *Privileg. Scholar. §. 5. n. 1. & 3.* Velasc. *de Partit. cap. 13. n. 60. & 175.* Gutierrez *Practis. lib. 2. q. 67. n. 10.* & alii docent; partim verò; quod de portione, à patre pro Titulo filii assignata, filius liberè disponere, eam vendere, vel aliò modò alienare, aut obligare non possit: de bonis autem in legitimam imputandis liberè disponere filius debeat posse, ex doctrina Cravetta *Consil. 130. n. 3.*

Contrà & verius ejusmodi portionem in legitimam imputandam, cum Covarruvia *in c. Raynaldus 18. de Testam. §. 2. n. 15.* Garcia *citt. cap. 5. n. 17.* & Ugolino *citt. §. 9. in fine* affirmat Molina *disp. cit. n. 15.* & suadet ratio; quia bona pro Titulo patrimonii assignata non consumuntur, ut, quæ in alimenta, militiam, dignitatem vel beneficium imputantur: sed permanent, ut transmittantur hæredes: imò, obtentò beneficio ad congruam sustentationem sufficiente, alienari valeant: cujusmodi bona transmittuntur &c. cum in legitimam imputentur, *Omni modò 30. §. 2. C. de Inofficiis testament. etiam ea, quæ pro filii Ordinandi Titulo assignantur, in legitimam imputanda & conferenda erunt.*

Neque aliud evincunt in contrarium allatæ rationes. Prima; quia, etiam in legitimam non imputentur assignata pro alimentis, si consumantur, in eam tamen imputantur, quæ conceduntur, non ut ipsa consumantur, sed ut ex eorum fructibus & proventibus alimenta percipiantur. Pari ergo ratione, etiam non imputentur.

imputentur, quæ ex portione pro Titulo assignata annuatim proveniunt, imputanda tamen erunt bona, in quibus portio illa consistit; quia non, ut consumantur: sed, ut firma maneant, conceduntur, *cit. Palao p. 1. n. 7.* Altera verò; cum quia ejusmodi portio, etsi alienari non possit, tamen ad hæredes transmitti potest: quod ad eorum collationem sufficere, patet ex *cit. §. 2.* tum verò; quia non simpliciter, sed eò usque tantum alienari nequit, quousque ordinando de congrua & firma sustentatione aliunde sit provisum, ut expressè tradunt *cit.* & nobis contrarii Gratianus *cap. 159. n. 14.* Barbosa *n. 89.* & Jordanus *n. 340.*

87. Ad Patrimonialem revocatur Titulus Pensionis, sive stipendii sustentationis, clerico ordinando assignata, eique annuatim præstandæ, donec consequatur beneficium Ecclesiasticum, vel de congrua sustentatione ipsi aliunde provideatur, *cit. Flamin. g. 7. n. 11.* & Barbosa *n. 73.* id à Cardinal. Interpp. declaratum, asserentes. Quam Pensionem ad sacros Ordines promovendo super re certa, immobili, & fructifera assignandam, monet *cit. Garcias n. 94.* saltem, si ejus præstationem promittat privatus; si enim hanc promitteret Princeps, Respublica aut Civitas, quibus ad honestè decenterque vivendum necessaria clerico subministrandi facultas nunquam deesse solet, sufficeret simplex promissio sive cautio instrumentaria, de alimentis Clerico præstandis. Quin moderna Praxi admitti ab illis factas promissiones de necessariis Ordinando præbendis sub conditione, si illum contingat indigere, advertit Pirrhing *l. cit. n. 73.* Denique ab Ecclesiæ vel Monasterii Prælato obtinendus Mensæ Titulus, ut idoneus sit, & Ecclesiam vel monasterium

& in illius Prælatura successorem obliget, cum consensu Capituli concedi debet, ut ex *c. 1. de Solut. & c. Quod quibusdam 4. hoc Libro de Fidejuss.* desumit Engel *Tit. 14. n. 18.*

89. Paupertatis Religiosæ nomine intelligitur Professio, edita in Religione approbata: ad cujus solius Titulum Religiosi, in harum aliqua solemniter & validè Professi, ad sacros Ordines possunt & passim solent promoveri, secundum *cit. can. 1. dist. 70.* cum enim Religio Professum suum alere teneatur, huic de congrua sustentatione provisum jam censetur. *Professi*, inquam, & *Validè*; quia Novitii & Professi invalidè, uti etiam quicumque Religionem liberè dimittere, ab eave ita dimitti possunt, sacros Ordines sine Beneficii vel Patrimonii Titulo, contra Decretum Trident. *cap. 2. cit.* recipientes, ab illorum ita susceptorum executione ipsò Jure sunt suspensi; ut, si in ejusmodi Ordinibus ministrare præsumant, ipsò factò irregulares fiant, ex *Constit. Pii V. quæ incipit Romanus 12. Novemb. 1568.* publicata.

90. Excipiendi tamen sunt, qui post impletum Novitiatûs biennium Religiosa quidem, sed Simplicia duntaxat, vota emiserunt in Societate JESU; hi enim, Piana Constitutione non obstante, etiam ante solennem Professionem sine alio Titulo ad sacros Ordines promoveri possunt, ex Privilegio à Gregorio XIII *Constit. quæ incipit Ascendente* edita 8. *Calend. Junii 1584.* indulto, & confirmato à Gregorio XIV. *Constit. quæ incipit, Ecclesia* edita 30. *Augusti 1591.* Simili Privilegiò, ut absque alio Titulo sacris initiari possint, Seminariorum Pontificiorum Alumni gaudent, ex speciali concessione ejusdem Gregorii XIII, 25. *Sept. 1584.* factâ.